

Mikael Thye Bundesen
Stagebjergvej 26
6792 Rømø

**Myndighed I - Teknik
og Miljø**

Tlf. +45 74 92 92 92
Mobil +45 21 78 94 02
E-mail
emgmi@toender.dk

Sagsnr.:
01.05.08-P25-21-26
KS: CLS

11. september 2026

Dispensation fra § 3 til oprensning af sø

Du har søgt om dispensation til oprensning af en sø beliggende på matr. 1847, Kirkeby, Rømø. Oprensningen indebærer at fjerne rørsumpvegetation samt opgrave rødder. Søen er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens¹ § 3.

Afgørelse

Tønder Kommune meddeler hermed dispensation² til oprensning af søen på matr. 1847, Kirkeby, Rømø.

Dispensation gives på nedenstående vilkår.

Vilkår

Tønder Kommune dispenserer på følgende vilkår:

- Oprensning af søen må kun foregå i perioden 1. september til 1. marts.
- Søens bredder skal efterlades med en hældning på højst 1:4 og gerne ned til 1:8.
- Ca. 35 m af bredden på østsiden af søen skal efterlades urørt, for at fremme genindvandring af naturlig plantevækst og dyreliv. Området, som skal efterlades urørt, er markeret med rødt på kortet i bilag 1.
- Der må ikke udsættes fugle, fisk eller krebs.
- Der må ikke fodres.
- Der må ikke opsættes redhuse, hegn eller lignende.
- Opgravet materiale må ikke udlægges i et lag højere end 40 cm eller som en vold om søen. Opgravet materiale må heller ikke udlægges på beskyttede naturområder.

¹ Lov 9 af 03. januar 1992 om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024.

² Kommunen dispenserer i medfør af § 3, jævnfør § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven

Begrundelse

Søer over 100 m², inklusiv bredzone, med et naturligt dyreliv og plantesamfund, er efter naturbeskyttelseslovens § 3, beskyttet mod enhver form for tilstandsændring, uden foregående dispensation. Kommunen kan undtagelsesvis dispensere til ændringer af tilstanden i beskyttede søer, såfremt indgrebet har en naturforbedrende virkning.

Hele søens bred er i høj grad tilgroet med tagrør og til dels dunhammer. Dette skaber en ensformig sø, som ikke er velegnet habitat for padder og andet liv, som kræver lysåbne bredder.

Fjernelse af sumpvegetationen i en del af søens bredder, vil skabe flere lysåbne, solbeskinnede områder. Dette vurderes at forbedre søen som egnet habitat for padderarter, guldsmede og andet liv, som er tilknyttet søer. Reduktion af tilgroningen af sumpvegetationen i kanten af søen, vil bidrage til opretholdelse af søen som naturtype og vil skabe plads til, at et mere mangfoldigt plantesamfund kan indfinde sig.

Ca. 35 meter af søens østlige bredde, hvor der står sø-kogleaks, efterlades urørt.

Tønder Kommune vurderer dermed, at en oprensning af søen vil forbedre naturværdien i søen og opretholde den som levested for dyr og planter tilknyttet søer. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til oprensning af søen.

Redegørelse

Den beskyttede sø på matr. 1847, Kirkeby, Rømø udgør et areal på ca. 1400 m², inklusiv en mindre ø i søen. Søen ses første gang på luftfoto fra 1984, og søens ses udvidet på luftfoto fra 1993. Siden da, har søen haft samme udformning. Søen er beliggende på en mark, hvor området omkring søen har ligget i brak i en årrække.

Søen blev besigtiget med dig den 1. september 2026. Her oplyste du, at du ønsker at lade øen og pilekrat ved øen stå, og at det kun er rørsumpvegetationen i søen og ved kanten, som du ansøger om at fjerne. Dette gøres med en gravemaskine.

Besigtigelse

Besigtigelse af søen viste, at en stor del af kanten af søen er tilgroet med tagrør og bredbladet dunhammer. Der stod sø-kogleaks på en del af østsiden af søens bred. Der blev ikke fundet vandplanter, udover andemad, i søen. Billeder af søen fra besigtigelsen ses herunder.

Figur 1. Billede fra besigtigelse den 1. september 2026. Billedet er taget fra vestsiden og viser nord og østsiden af søen.

Figur 2. Billede fra besigtigelse den 1. september 2026. Billedet er taget fra vestsiden og viser østsiden og sydenden af søen.

Vurdering i forhold til Natura 2000 og bilag IV-arter

Natura 2000

Søen, som ønskes oprenset, ligger i Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet, samt tilhørende fuglebeskyttelsesområde F65 Rømmø og habitatområde H78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 78 ses herunder:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Visse-indlandsklit (2310)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleuldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsild (1103)	Odde (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Figur 3. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 78.

Ingen af naturtyperne eller arterne på udpegningsgrundlaget for H78 forekommer i søen og det vurderes derfor, at bevaringsstatus for disse ikke vil blive påvirket af oprensningen.

Fuglearter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 65 kan ses herunder:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 65		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Mørkbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Rørhøg (Y)
	Hedehøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Klyde (Y)	Hvidbrystet præstekrave (Y)
	Hjejle (T)	Islandsk ryle (T)
	Sandløber (T)	Almindelig ryle (TY)
	Brushane (Y)	Lille Kobbersnepe (T)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Sandterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Natravn (Y)	Blåhals (Y)

Figur 4. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 65.

Af de ynglende fugle på udpegningsgrundlaget, er rørdrum og rørhøg de eneste, som er tilknyttet rørskov og sumpområder.

Dog vurderes sumpområdet omkring søen ikke at være stort og uforstyrret nok til, at være egnet som ynglested for fuglene. Desuden udføres oprensningen udenfor fuglenes yngleperiode. Oprensning af søen vurderes derfor ikke at påvirke bevaringsstatus for fuglearterne på udpegningsgrundlaget for F65.

Bilag IV-arter

Tønder Kommune er forpligtet til at tage hensyn til levesteder for bestemte dyre- og plantearter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV, også hvis disse levesteder ligger udenfor habitatområder.

Indenfor en afstand på 5 km er der registreret bilag IV-arterne odder, markfirben, strandtudse, spidssnudet frø og flagermusarter.

Der forventes at være strandtudse i de nærliggende strandenge og hedeområder, men der forventes ikke at være strandtudse eller andre paddearter i søen, da bredden er så tilgroet, at søen ikke vurderes at være egnet levested for padder.

Der forventes tilmed at være markfirben i de nærliggende områder, men markfirben findes på solrige, varme og åbne lokaliteter som skråninger, sten og jorddiger, klitter, heder og overdrev. Søen og bredzonen er derfor ikke et egnet habitat for markfirben og det vurderes, at markfirben ikke påvirkes af oprensningen.

Odder er primært tilknyttet større søer og vandløb, hvor omgivelserne giver et komplekst habitat, som giver skjulested og større fødetilgængelighed. Der vurderes dermed ikke at være odder i eller ved søen, som kan påvirkes af oprensning.

Flagermus er knyttet til bygninger, grotter eller træer, som de benytter som yngle- og rastesteder. Da søen ikke benyttes som yngle- eller rastested for flagermusarter, vurderes det, at oprensning af søen ikke vil påvirke flagermus.

Søen vurderes ikke at være egnet levested for andre bilag IV-arter, hvorfor Tønder Kommune vurderer, at oprensning af søen ikke vil påvirke bilag IV-dyrearter negativt. Derimod forventes en oprensning af søen at forbedre søen som levested for blandt andet padder, da fjernelse af sumpvegetationen vil skabe lysåbne, lavvandede områder, som padder kan benytte som habitat.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet³. Afgørelsen vil blive offentliggjort på Tønder Kommunes hjemmeside og de klageberettigede orienteres. Jeg har vedlagt en klagevejledning. Klagen skal være indgivet via klageportalen til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest den 9. oktober 2026.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der kommer klager, vil kommunen orientere dig om det.

Dispensationen falder bort hvis den ikke er blevet brugt inden tre år fra modtagelsen.

Venlig hilsen

Emma Gonnens Michelsen

Miljømedarbejder

Myndighed I - Teknik og Miljø

Wegners Plads 2

6270 Tønder

toender.dk

³ Afgørelsen kan påklages til Miljø og Fødevareklagenævnet jf. §78 i naturbeskyttelsesloven

Bilag 1 – Oversigtskort

Figur 5. Oversigtskort. Den røde markering viser, hvor vegetationen skal efterlades urørt ved oprensning.

Klagevejledning

Naturbeskyttelsesloven

Du kan klage over afgørelser, truffet efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser, til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Afgørelsen kan påklages af

- Modtager for afgørelsen.
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører.
- Offentlige myndigheder.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for bekendtgørelsen.

En tilladelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Er der klaget rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder ved at søge på "klageportal" på borger.dk eller virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og kr. 1.800 for virksomheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret bliver også betalt tilbage, hvis klager får helt eller delvis ret.

Hvis afgørelsen bliver påklaget af andre, underretter kommunen dig om klagen.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for en domstol, skal det ske inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk.1.